

Anoniem maar nooit neutraal

'Bij het vervullen van onze wensen denken wij niet meer in producten alleen, maar in thema's, behoeften en gevoelens...'

persbericht Ambiente, Frankfurter Messe, 1995

U. Blaauw: 'Anoniem' drinkglas bij Blokker in de weekaanbieding.

Wijn of water zijn drinkbaar dankzij het glas. Maar drinkt rioja of ranja nu echt lekkerder wanneer het glas door Ettore Sottsass, Philippe Starck, Borek Sipek, Siem van der Marel, Jan des Bouvrie of een andere bekende designer is ontworpen? Natuurlijk niet. Misschien dat het alleen qua gebruiksgemak of hanteerbaarheid enig verschil uitmaakt. Verder doet het er weinig toe of een drinkglas 'anoniem' – van een onbekende ontwerper – is. Trouwens, welke gebruiker van het Nederlands bekendste drinkglas, het gildeglass van de Glasfabriek Leerdam, zal beseffen dat dit een famous ontwerp is van de legendarische A.D. Copier? Zijn naam zal dan minder bekend zijn, het feit dat het glas uit Leerdam komt niet. Leerdam-glas is in Nederland een staand begrip, in tegenstelling tot de ons omringende landen, waar ontwerpers of fabrikanten zelden in grotere kring met naam en toenaam bekend zijn. Maar ofschoon Nederlanders toegewijde Leerdam drinkglasgebruikers zijn, zal menig huishouden ook de nodige anonieme drinkglazen in de kast hebben staan. Het kan ook haast niet anders. De laatste vijftig jaar worden de ongeschreven wetten om de ideale samenstelling van een drinkservies aanzienlijk minder streng gehanteerd dan vroeger. De omslag in de jaren zestig werd onder meer veroorzaakt door de toenemende hoeveelheid vrije tijd. De geschiedenis van het anonieme drinkglas is dan ook geen verhaal over ontwerpers met hooggestemde idealen, maar een relaas over veranderende industriële processen en sociale gewoontes.

J. Duits-Boheemse bierbottle, rond 1925.